

**Zajęcia fakultatywne
(praktyczne kursy nauki przekładu)
dla studentów filologii angielskiej
o specjalizacji translatorycznej w roku 2011/12
(Wydział Filologiczny)**

Kursy do wyboru (Electives) — SEMESTR I

Tłumaczenia ustne 1 (nowe)" [= dawne "Tłumaczenia ustne 1b"]	2
mgr Paula Gorszczyńska	
Tłumaczenia ustne 2 (nowe)"	2
mgr Paula Gorszczyńska	
Tłumaczenie a vista polskich aktów notarialnych	2
mgr Andrzej Wojtkuński	
Zajęcia z przekładu muzycznego: muzyka klasyczna strunowa i jazz	3
mgr Paulina Rejniewicz	
Przekład tekstów historycznych i publicystycznych na angielski	3
Ross Aldridge, PhD	
Tłumaczenia – Teksty humanistyczne	3
dr Filip Rudolf	
Przekład literacki: Gwary, dialekty i formy niestandardowe	3
dr Filip Rudolf	
Wiki Translation	3
mgr Łukasz Golowanow	
Tłumaczenia audiowizualne	4
mgr Maciej Kur, mgr Piotr Lemieszek	
Tłumaczenia humanistyczne: Tematyka holocaustu	4
dr Jerzy Giebułtowski	

Kursy do wyboru (Electives) — SEMESTR II

Tłumaczenie tekstów farmaceutycznych	5
mgr Wioleta Karwacka	
Przekład poezji	5
mgr Karol Chojnowski	
Tłumaczenie tekstów eseistycznych i redakcja tekstu	5
dr Olga Kubińska	
Przekład literatury faktu	5
mgr Łukasz Golowanow	
DTP (SKŁAD – IN DESIGN)	6
mgr Maciej Kur	
Tłumaczenia unijne – EU Translation (nowe)	6
dr Łucja Biel	
Przekład tekstów prasowych	6
Ross Aldridge, PhD	
Translacja tekstów z zakresu historii sztuki	7
dr Jacek Bielak	
Tłumaczenia prawnicze: Tłumaczenie umów	7
mgr Paweł Szczepański	

Kursy do wyboru (Electives) — SEMESTR I

Tłumaczenia ustne 1 (nowe)" [= dawne "Tłumaczenia ustne 1b"]

mgr Paula Gorszczyńska

Kurs przeznaczony dla osób, które dotychczas nie uczyły się przekładu ustnego lub, opcjonalnie, dla tych, którzy przeszli już kurs Tłumaczenia ustne (1)

Maksymalna liczba osób w grupie: 16. Minimalna liczba osób w grupie: 12

Kurs skierowany jest do osób zainteresowanych zapoznaniem się z podstawami tłumaczenia konsekutywnego (zasady tłumaczenia użyte w praktyce; system notacji), szeptanego i a vista oraz rozwinięciem umiejętności przemawiania publicznego, zdolności analizy i syntezy, a także technikami pamięciowymi. Zajęcia wykorzystują zarówno potencjał pracy grupowej, jak i indywidualnej. Rozwijają słownictwo, wiedzę o świecie i ciekawość poznawczą.

Absolwent kursu potrafi skutecznie przetłumaczyć tekst mówiony, korzystając z zasobów pamięci i technik notacyjnych. Dzięki pracy nad autoprezentacją i publicznym występowaniem, jest wiarygodnym mówcą i pośrednikiem językowym przygotowanym do dalszego rozwijania umiejętności niezbędnych na rynku tłumaczeń ustnych.

Tłumaczenia ustne 2 (nowe)"

mgr Paula Gorszczyńska

Kurs przeznaczony dla osób, które uczyły się przekładu ustnego na poziomie dla tych, którzy przeszli już kurs Tłumaczenia ustne (1), a także dla tych po kursie Tłumaczenia ustne 2 [podobny program, nowe materiały], a także 2b i 3, poszukujących okazji do poćwiczenia tłumaczeń symultanicznych.

Maksymalna liczba osób w grupie: 16. Minimalna liczba osób w grupie: 12

Kurs skierowany jest do osób zainteresowanych zapoznaniem się z podstawami tłumaczenia symultanicznego (kabinowego) w praktyce oraz rozwinięciem umiejętności przekładu szeptanego i a vista, a także dla tych, którzy poszukują możliwości dalszego ćwiczenia przekładu symultanicznego.

Zajęcia wykorzystują zarówno potencjał pracy grupowej, jak i indywidualnej. Rozwijają słownictwo, wiedzę o świecie i ciekawość poznawczą. Studenci korzystają z wysokiej klasy sprzętu do nauczania przekładu symultanicznego i pracy głosem.

Absolwent kursu potrafi sprawnie przetłumaczyć tekst mówiony w trybie jednoczesnym, efektywnie korzystając z zasobów pamięci i technik notacyjnych. Dzięki pracy nad autoprezentacją i publicznym występowaniem, jest wiarygodnym mówcą i pośrednikiem językowym przygotowanym do dalszego rozwijania umiejętności niezbędnych na rynku tłumaczeń ustnych, znającym realia rynku i wiedzącym, jak przygotować się do potencjalnych zleceń.

Tłumaczenie a vista polskich aktów notarialnych

mgr Andrzej Wojtkuński

Celem kursu jest rozpoznanie specyfiki tłumaczenia a vista oraz trudności związanych z tłumaczeniem polskich tekstów prawnych w oparciu o wybór dokumentów sporządzonych w formie aktu notarialnego. Zajęcia o charakterze warsztatowym skupiają się głównie na analizie i tłumaczeniu na język angielski tekstów umów cywilno-prawnych oraz umów spółek. W trakcie kursu studenci zapoznają się z terminologią typową dla aktów notarialnych oraz z technikami tłumaczenia a vista.

[UWAGA: Ponieważ kursy mgr. Szczepańskiego i mgr. Wojtkuńskiego są w treści zbliżone, przy zapisach student może wybrać tylko jeden z tych kursów.]

Zajęcia z przekładu muzycznego: muzyka klasyczna strunowa i jazz

mgr Paulina Rejniewicz

Kurs kładzie nacisk na praktyczną naukę przekładu tekstów o muzyce klasycznej i jazzowej, recenzji muzycznych, oraz technicznych tekstów muzycznych. Na zajęciach tłumaczone będą teksty autentyczne z renomowanych magazynów o muzyce klasycznej i jazzowej z Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, m.in. *The Strad*, *Gramophone*, *Jazzwise*. Na zaliczenie składają się częściowe oceny uzyskane z tłumaczenia poszczególnych tekstów oraz aktywny udział w zajęciach.

Przekład tekstów historycznych i publicystycznych na angielski

Ross Aldridge, PhD

This is a 30-hour elective course which will focus on the translation from Polish into English of historical texts and contemporary writing about current affairs. The texts will mostly be taken from recent Polish history and will serve to focus students' attention on specific stylistic and lexical issues related to historical sources. The intention is that much of the class work will be done as practical group-based projects and will involve working on material related to the collections of museums in the Tricity. It is possible that some of the translations we work on may subsequently be used by these institutions. In addition to this, students will also have an opportunity to translate contemporary Polish writing about politics and current affairs which will highlight the need for sensitive and contextualised translations of texts on disputed topics.

Tłumaczenia – Teksty humanistyczne

dr Filip Rudolf

Zajęcia typu warsztatowego koncentrujące się nad przekładami tekstów humanistycznych z różnych dziedzin: historii sztuki, architektury, kulturowej historii języka, historii literatury, historii wychowania i religii. Wybrane teksty lub ich fragmenty są przez nich tłumaczone w domu, a podczas zajęć odbywa się drobiazgowa analiza przełożonych fragmentów, a cała grupa próbuje ustalić najlepszą i definitywną wersję tłumaczenia.

Przekład literacki: Gwary, dialekty i formy niestandardowe

dr Filip Rudolf

Zajęcia typu warsztatowego skupiające się na przekładach literatury pięknej XX i XXI wieku. W tekstach, nad którymi pracujemy, występują różnego rodzaju wyrażenia i formy niestandardowe, charakterystyczne dla języka warstw niewykształconych, jak również wyrażenia gwarowe i formy dialektalne. Podczas zajęć próbujemy wspólnie przeanalizować poszczególne teksty oraz ustalić stopień (nie)przekładalności tych wszystkich elementów z tekstu oryginalnego.

Wiki Translation

mgr Łukasz Golowanow

Kurs jest praktycznym rozwinięciem koncepcji kształcenia (i samokształcenia) tłumacza poprzez współtworzenie Wikipedii i pokrewnych jej projektów; jego uczestnicy pracowali będą bezpośrednio w polsko- i anglojęzycznej Wikipedii. Zakres tematyczny kursu obejmuje zagadnienia od architektury przez historię po sztukę. NIE jest wymagana znajomość Wikipedii od strony praktycznej.

Tłumaczenia audiowizualne

mgr Maciej Kur, mgr Piotr Lemieszek

Zajęcia obejmują problematykę tłumaczenia filmów oraz programów telewizyjnych zarówno polskojęzycznych i anglojęzycznych. Kurs skupia się na zagadnieniach teoretycznych związanych z przyjętymi konwencjami tworzenia napisów oraz ćwiczeniach praktycznych. Podczas pracy na wybranych fragmentach filmów komediowych, dokumentalnych, animowanych i innych uczestnicy zapoznają się z odpowiednimi narzędziami oraz rozwijają umiejętności wykorzystywane przy tłumaczeniach audiowizualnych.

Tłumaczenia humanistyczne: Tematyka holocaustu

dr Jerzy Giebułtowski

(Tłumaczenia tekstów dotyczących Zagłady Żydów europejskich jako szczególny przypadek tłumaczenia tekstów z historii najnowszej)

1. Zadania:

- a. Wprowadzenie uczestników w specyfikę przekładu tekstu naukowego dotyczącego historii najnowszej.
- b. Kształcenie umiejętności zawodowych tłumacza tekstów naukowych (aparatury, źródła, przypisy, kontekst).
- c. Praca nad przekładem różnego typu tekstów (dokumenty, historyczne, źródła, relacje, wspomnienia, pamiętniki, monografie, artykuły prasowe, analizy, interpretacje źródeł, porady – przykład tekstów z epoki).
- d. Nauka umiejętności tworzenia glosariuszy podręcznych i korzystania z istniejących źródeł tego typu.
- e. Kształcenie umiejętności swobodnego tłumaczenia tekstów historycznych z języka angielskiego na język polski i z języka polskiego na angielski.
- f. Podstawy współpracy z redaktorem naukowym; redakcja tekstu i przygotowania do publikacji.

2. Zajęcia odbywać się będą na platformie UG za pośrednictwem internetu. Uczestnicy mogą zadawać pytania. Przewidziane są indywidualne konsultacje z prowadzącym.

3. Wymagania na zaliczenie: samodzielny przekład dwóch tekstów (jeden z języka angielskiego na język polski; drugi z języka polskiego na angielski)

4. Wymagania wstępne – znajomość podstawowych funkcji narzędzia wspomagającego tłumaczenie (CAT) – WORDFAST.

5. Efekty kształcenia:

- a. Zdobyć umiejętności pracy z CAT (wordfast).
- b. Opracowanie własnego glosariusza w formacie uniwersalnym dla większości CAT.
- c. Uczestnicy zdobędą doświadczenie i umiejętności pracy z różnymi typami narracji historycznej.

6. Lista lektur:

- a. Raul Hilberg, *The Destruction of the European Jews*, rozdział III.
- b. The Years of Extermination: Nazi Germany and the Jews, 1939-1945 (t. 2, fragmenty).
- c. Christopher Browning, *The Origins of the Final Solution : The Evolution of Nazi Jewish Policy September 1939-March 1942*, Arrow Books, 2005 (fragmenty).
- d. Peter Black, „Prosty żołnierz <<Akcji Reinhardt>>. Oddziały z Trawniki i eksterminacja polskich Żydów”, *Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie*, IPN, 2004. (fragmenty).
- e. Agnieszka Haska, „Adam Żurawin – bohater o tysiącu twarzy”, *Zagłada Żydów* nr 2 (2006).
- f. „*Dziennik Hindy i Chaniny Malachi*”, wstęp Jan Grabowski, Lea Balint; oprac. Barbara Engelking, *Zagłada Żydów* nr. 3 (2007).
- g. Barbara Engelking, Jacek Leociak, *Getto warszawskie. Przewodnik po nieistniejącym mieście*, Warszawa, IFiS PAN, 2001 (fragmenty).
- h. *Gazeta Żydowska* (1941, 1942; fragmenty)
- i. Donosy do władz niemieckich (z archiwum IPN).

Kursy do wyboru (Electives) — SEMESTR II

Tłumaczenie tekstów farmaceutycznych

mgr Wioleta Karwacka

Kurs będzie miał charakter warsztatów, w ciągu których studenci poznają rozmaite rodzaje tekstów farmaceutycznych (np. charakterystyka produktu, ulotka pacjenta, protokół badania klinicznego) i będą doskonalić strategie przekładowe i techniki pomocne podczas weryfikacji tłumaczeń. Jednym z najistotniejszych elementów kursu będzie symulacja procedur kontroli jakości w przekładzie farmaceutycznym według różnych modeli podczas pracy w grupach nad projektami związanymi z tłumaczeniem poszczególnych typów tekstów. Uczestnicy będą również doskonalić znajomość języka specjalistycznego i odświeżą podstawowe wiadomości z biologii i chemii.

Przekład poezji

mgr Karol Chojnowski

Kurs, obejmujący teksty różnych stylów i epok, ma dać studentom praktyczną znajomość warsztatu tłumacza poezji. Jeśli chodzi o „treść” wierszy, celem kursu jest zwrócenie uwagi na takie problemy, jak logika i spójność utworu, jego wieloznaczność, a także zawarte w nim odwołania kulturowe. Kurs ma również uwrażliwić przyszłych tłumaczy na to, że „w języku poezji (...) każde słowo się waży”. Co do „formy”, studenci zmierzą się w praktyce z ograniczeniami narzucanymi przez językową nadorganizację wierszy, na czele z rymami i rytmami; będą się też uczyli rozpoznawać nietypowe zasady organizacyjne poszczególnych utworów. Kurs ma wreszcie pokazać, że w poezji nierzadko „forma” jest nieodłączna od „treści”. Istotnym elementem zajęć będzie też analiza istniejących tłumaczeń omawianych wierszy.

Zaliczenie: ocena portfolio (tłumaczeń poprawionych po omówieniu ich na zajęciach)

Lektura obowiązkowa: S. Barańczak, *Ocalone w tłumaczeniu* (wyd. trzecie lub późniejsze)

Tłumaczenie tekstów eseistycznych i redakcja tekstu

dr Olga Kubińska

Opis kursu: Kurs opracowany jest z myślą o studentach zainteresowanych współpracą z wydawnictwami specjalizującymi się w publikacji tekstów humanistycznych wysokiej jakości. Studenci, którzy mają zaliczone co najmniej zajęcia z Przekładu ogólnego będą mieli okazję tłumaczyć, redagować i dokonywać korekty swoich i cudzych tłumaczeń. Poznają specyfikę pracy w zespole redakcyjnym. Naucza się pracować nad tekstem oryginalnym i na tekście przełożonym. Poznają znaki redaktorskie.

Wymagania pozwalające starać się o zaliczenie: Obecność (dopuszczalna jest 1 nieobecność), oddawanie prac na czas, aktywność na zajęciach.

Zaliczenie: w celu uzyskania zaliczenia studenci muszą zaliczyć tłumaczenie własne - (40% oceny) oraz redakcję otrzymanych tekstów – jedno zadanie w trakcie zajęć, jedno – jako zadanie domowe (2x 30% oceny=60%).

Dyskwalifikacja: student dokonujący plagiatu, podpisujący się własnym nazwiskiem pod cudzym przekładem, ściąganie.

Przekład literatury faktu

mgr Łukasz Golowanow

Literatura faktu (*non-fiction*) stanowi znaczącą część polskiego rynku wydawniczego i znaczącą część oferty wielu czołowych polskich oficyn. Kurs ma przygotować studentów do pracy w tej właśnie dziedzinie (znajomość terminologii, kontekst historyczny, wyszukiwanie informacji)

uzupełniających w innych publikacjach, przypisy, styl autora), a zarazem uchronić ich przed błędami najczęściej popełnianymi przez parających się nią tłumaczy. Podstawą ćwiczeń jest tłumaczenie fragmentów anglojęzycznych książek dobranych na podstawie obserwacji obecnych trendów wydawniczych. Warunki zaliczenia: 1 tłumaczenie na ocenę, test, aktywność i obecność.

DTP (SKŁAD – IN DESIGN)

mgr Maciej Kur

Kurs obejmuje problematykę DTP (Desktop Publishing) - procesu redakcji, edycji i drukowania tekstowych materiałów elektronicznych. Podczas zajęć, słuchacze poznają metody obróbki dokumentów tekstowych, podstawy typografii i poligrafii oraz składania tekstu do druku; nauczą się obróbki zarówno tradycyjnych materiałów drukowanych jak i interaktywnych plików PDF oraz e-booków. Dzięki tym umiejętnościom będą mogli zaistnieć na wymagającym rynku wydawniczym. Część praktyczna kursu obejmuje szkolenie w zakresie obsługi oprogramowania Adobe InDesign CS5 – jednego z najbardziej popularnych narzędzi do składu.

Tłumaczenia unijne – EU Translation (nowe)

dr Łucja Biel

Cel: opanowanie zasad wykonywania tłumaczeń instytucjonalnych oraz ich standaryzacji zgodnie z zaleceniami Dyrekcji Generalnej ds. Tłumaczeń przy Komisji Europejskiej, opanowanie podstawowej terminologii prawa unijnego, sprawne wyszukiwanie informacji i korzystanie z baz terminologicznych (IATE, DGT's inhouse glossary, DGT TM) oraz baz aktów prawnych (EUR-Lex), doskonalenie kompetencji zawodowych – zarządzanie projektem tłumaczeniowym, praca w grupach, możliwości zatrudnienia w instytucjach unijnych oraz praca w charakterze tłumacza zewnętrznego.

Zawartość kursu: dostosowanie tłumaczenia do *skoposu* – przejście od komunikacji ekspert-laik do komunikacji ekspert-ekspert. Tłumaczenia głównie z języka angielskiego na polski. Rodzaje omawianych tekstów: instytucje unijne i ich strony internetowe, materiały informacyjno-promocyjne (strony internetowe, broszury) skierowane do obywateli UE, unijne prawo wielojęzyczne, orzecznictwo sądów europejskich, badania opinii publicznej (Eurobarometr), obsługa tłumaczeniowa unijnych programów pomocowych.

Tłumaczenia unijne nie są typowymi tłumaczeniami prawniczymi i obejmują wiele dziedzin podlegających regulacji na szczeblu unijnym (np. polityka społeczna, polityka gospodarcza, polityka przemysłowa, ochrona konsumentów, prawo spółek, rolnictwo, weterynaria, polityka regionalna, współpraca w sprawach karnych itp.). Przy niebagatelnej skali tłumaczeń zleczanych przez instytucje europejskie warto znać specyficzne zasady ich wykonywania bez względu na wybraną specjalizację.

Wymagania: kurs na poziomie zaawansowanym, zalecane wcześniejsze odbycie minimum dwóch kursów z tłumaczeń specjalistycznych.

Zasady zaliczenia: 40% tłumaczenie odesłane na platformę przed zajęciami; 40% tłumaczenie wykonywane na zajęciach; test terminologiczny (20%).

[UWAGA: Niniejszy kurs będzie powtórzeniem kursu dr Biel sprzed 2 lat].

Przekład tekstów prasowych

Ross Aldridge, PhD

This is an elective course available to final-year BA students and all MA students. The aim is to help students to improve their general translation skills by working on contemporary texts taken from the American, British and Polish press. A wide range of topics and different writing styles will be covered, including politics, sport, the arts and travel writing, to name but a few. We will also grapple with the stylistic and translation problems presented by different formal and informal journalistic styles, including examples of idiomatic tabloid source texts. In addition to working on practical translation skills we will focus on the issues and problems related to the cultural context of

texts. Students will be required to make both detailed and summary translations, primarily from Polish into English. Although the emphasis will be on group work, discussion and collaborative presentations, there will also be an opportunity for students to work on topics or articles of their own choice that reflect their particular interests.

Translacja tekstów z zakresu historii sztuki

dr Jacek Bielak

Temat główny: Historyk sztuki i tłumacz. Rudolfa Wittkowera interpretacja architektury nowożytnej

Cel i zawartość:

Celem zajęć jest wyćwiczenie umiejętności przekładu tekstów o sztuce. Zajęcia skierowane są dla osób które interesują się architekturą oraz metodologią historii sztuki.

Studenci podejmują próbę tłumaczenia oraz krytycznej lektury wybranego tekstu uwzględniając terminologię sztuk plastycznych, specyfikę języka pojęć autora, odrębność obszaru językowego i zaplecza kulturowego.

W trakcie zajęć zostaną omówione fragmenty tłumaczeń przygotowanych przez studentów i przedyskutowane pojęcia zastosowane w tekście.

Autorzy najlepszych tłumaczeń będą zaproszeni do współpracy w ramach planowanego programu tłumaczenia tekstów o sztuce.

Lista lektur:

J. Białostocki, *Czy historykowi sztuki wolno być literatem?*, „Twórczość” 1979, nr 10, s. 142-145. Przedruk [w:] idem, *Refleksje i syntezy ze świata sztuki. Cykl drugi*, Warszawa 1987, s. 227-230.

A.A. Payne, *Rudolf Wittkower and Architectural Principles in the Age of Modernism*, “Journal of the Society of Architectural Historians”, Vol. 53, No. 3 (Sep., 1994), pp. 322-342.

M. Poprzęcka, „Prawda” i „fikcja”, [w:] Białostocki, red. M. Wróblewska, Warszawa 2009, s. 39-54

M. Poprzęcka, *Język historii sztuki i język polityki*, [w:] idem, *Pochwała malarstwa. Studia z historii i teorii sztuki*, Gdańsk 2000, s. 33-48.

R. Wittkower, *Architectural Principles in the Age of Humanism*, London 1952.

Tłumaczenia prawnicze: Tłumaczenie umów

Legal Translation: Translation of contracts

mgr Paweł Szczepański

Cel: Celem kursu jest zapoznanie z technikami tłumaczenia umów w języku polskim i angielskim, doskonalenie warsztatu tłumacza w zakresie przekładu umów powszechnie stosowanych w obrocie gospodarczym oraz zapoznanie z klauzulami typowymi dla wybranych rodzajów umów.

Zawartość kursu: Umowy to podstawowe narzędzie wykorzystywane w międzynarodowym obrocie gospodarczym. Umiejętność ich rzetelnego przekładu to istotny element warsztatu tłumacza specjalizującego się w tekstach prawniczych. Przykładowe umowy wchodzące w zakres kursu: umowa konsorcjum, umowa najmu/dzierżawy, *distribution agreement*, umowa o świadczenie usług, inne umowy wymieniane przez Kodeks cywilny.

Zasady zaliczenia: 30% oceny - tłumaczenie w trakcie zajęć; 40% - tłumaczenie z komentarzem wykonywane w domu; 30% - portfolio (wszystkie teksty poprawione po omówieniu na zajęciach).

Lektura obowiązkowa: Leszek Berezowski *Jak czytać i rozumieć umowy angielskie?* Warszawa: CH Beck.

Ewa Myrczek *The art of drafting contracts - o podobieństwach i różnicach polskich umów i angielskich kontraktów*. Edukacja Prawnicza 02 (95) luty 2008.

[UWAGA: Na kurs mogą się również zapisać osoby uczęszczające w roku 2010/11 na kurs Tłumaczenie umów z dr Biel, gdyż pan Szczepański omawiał będzie inne typy umów. Ponieważ kursy mgr. Szczepańskiego i mgr. Wojtkuńskiego są w treści zbliżone, przy zapisach student może wybrać tylko jeden z tych kursów.]